

Wandtapijten ‘Illegal lines’

Agnes Bomers kreeg in 1998 de opdracht om wandtapijten te ontwerpen en te realiseren voor de nieuwbouw met 96 cellen op het terrein van het toenmalige Justitieel Complex Koning Willem II in Tilburg. Dit was een instelling van justitie waar illegale vreemdelingen in detentie werden gehouden in afwachting van hun uitzetting naar hun land van herkomst.

De keuze voor wandtapijten is gemaakt in overleg met de architect Hans Wijffels. Het thema was: het multiculturele karakter van de organisatie. Dit heeft geresulteerd in 12 wandtapijten in een formaat afgestemd op de architectonische kenmerken van het gebouw en van relatief dichtbij ‘te lezen’ voor de toeschouwers.

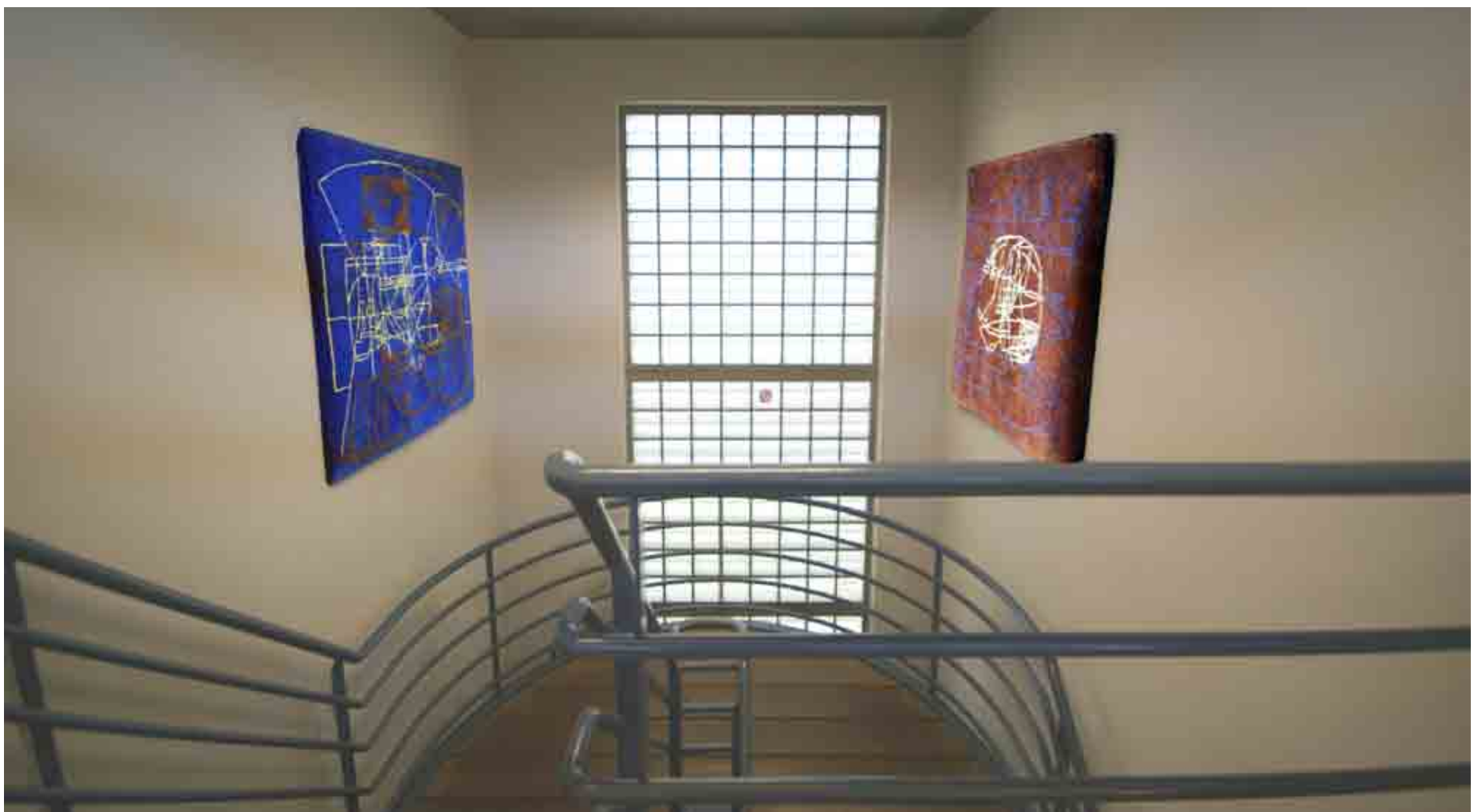
“In het gebouw zijn diverse nationaliteiten gehuisvest. Al bladerend door documentatie werd ik gefascineerd door het lijnenpatroon van vliegroutes op de wereldkaart. De illegale vreemdelingen krijgen na verloop van tijd een vliegticket, enkele reis, naar hun land van herkomst. Een kwetsbare situatie. Het lijnenpatroon van vliegroutes deed me denken aan het patronenpapier van kledingstukken. In mijn zoektocht heb ik allerlei kledingstukken uit de hele wereld opgezocht en overgetrokken met carbonpapier. Het uiteindelijke beeld ontstond vanzelf: op de achterkant van het carbonpapier was een wirwar van kledingpatronen en een wirwar van lijnen te zien. Dit beeld is het uitgangspunt geweest voor de serie wandtapijten.”, aldus Agnes.

“Kleding geeft een beschermend gevoel en naakt is kwetsbaar. Kleding zoals de sarafaan uit Noord-West Rusland, de angarka (een mannengewaad uit India), de tshawkwar (een Syrische vrouwenbroek) en tientallen andere gewaden, hoofddekens en kledingstukken zijn terug te vinden in de ontwerpen van de tapijten. In de serie wandtapijten heb ik een opbouw gemaakt van nummer 1, een lijnenspel van een beperkt aantal kledingpatronen, tot en met nummer 12, een lijnenspel met een wirwar aan kledingpatronen. In alle tapijten blijven de kledingpatronen in oorsprong herkenbaar door de duidelijke kleurlijnen. De achtergrondkleur van elk tapijt wisselt telkens, maar dezelfde kleur komt terug als lijnkleur in het volgende tapijt uit de serie.”, vertelt Agnes.

De tapijten zijn in 100% wol handmatig ‘getuft’ door Doran Adriaansen, specialist in het tuften. Tuften is een techniek om hoogpolige tapijten te maken waarbij vanaf de achterkant door middel van perslucht draadjes in een U-vorm door de ondergrond worden geschoten.

Eind 2016 is besloten het Justitieel Complex te sluiten. Als gevolg daarvan zijn de tapijten aan Agnes teruggegeven. Zij heeft van de 12 tapijten uiteindelijk 9 ontvangen. Na 17 jaar moesten de tapijten worden gerestaureerd. In samenwerking met het Nederlands Textielmuseum en Doran Adriaansen zijn de tapijten geschoren zodat de oorspronkelijke kleuren weer zichtbaar werden.

“Ik hoop dat de tapijten een nieuwe bestemming kunnen krijgen”, zegt Agnes.

Onuitputtelijke Patronen

Beeldend kunstenaar Agnes Bomers toont wandtapijten, gomdrukken en borduurwerken aan patiënten, bezoekers en medewerkers van het Jeroen Bosch Ziekenhuis. De expositie is te zien vanaf 7 april 2018 tot en met eind juni.

Agnes Bomers is vorig jaar gevraagd door de kunstcommissie van het Jeroen Bosch Ziekenhuis om een expositie te maken met haar eigen werk. Een bijzonder aanbod. Vanaf 1999 is zij werkzaam voor het JBZ en al ruim 7 jaar werkt zij in de functie van secretaris van de kunstcommissie in dit ziekenhuis. Nu is het haar beurt om te exposeren.

“Kunst ontroert en inspireert”

In deze expositie is zowel vrij werk te zien als werk in opdracht.

Agnes Bomers probeert haar werk rust te geven door eenvoud en verstillend. Of nu het uitgangspunt putdeksels is of het lijnenspel in de serie wandtapijten. De herhaling is omgesmeed tot een instrument waarmee onderzoek wordt gedaan naar de verschillende verschijningsvormen van de eenvoud der dingen om ons heen. Het is stilzwijgend werk dat het oog scherpt voor nuance. Putdeksels op straat waarbij voorbijgangers even stil bij kunnen staan. Stille wandtapijten met een lijnenspel van kledingpatronen die telkens opnieuw ontdekt kunnen worden. Het proces tot de uiteindelijke vormgeving speelt een belangrijke rol.

Het Jeroen Bosch Ziekenhuis brengt u door deze expositie graag in contact met het werk van Agnes Bomers. Verwonder u door de ontdekking van dagelijkse objecten in haar kunstwerken. Kunst om even stil te staan in de dagelijkse hectiek.

Curriculum vitae Agnes Bomers

Zij is opgegroeid in Berlicum. Agnes Bomers woont in Tilburg en heeft een atelier aan huis. Zij heeft in 1982 de opleiding eerste graads docentenopleiding beeldende vorming gevolgd bij de Akademie voor Beeldende Vorming in Tilburg. Daar is zij in 1987 afgestudeerd in het vak tekenen met als vakspecialisatie grafiek en schilderen. Zij heeft in de loop der jaren diverse exposities gehad. Haar werk is aangekocht door diverse musea. Naast haar vrije werk heeft zij ook werken in opdracht uitgevoerd. Bronzen putdeksels in 's-Hertogenbosch, een bronzen plaquette in Venray, wollen wandtapijten voor Justitie en 2 bronzen en 1 aluminium roosobjecten voor het ROC - school voor Uiterlijke Verzorging in Eindhoven. Tijdens de nieuwbouw van het Jeroen Bosch Ziekenhuis heeft zij in 2006 de glas-in-loodpanelen van (wijlen) Marius de Leeuw gefotografeerd, geïnventariseerd en gereconstrueerd voor het grote gevelraam van de kapel en de Mariakapel van het Jeroen Bosch Ziekenhuis.

Putdeksels & rozen

Putdeksels

“Na de academietijd viel mijn oog op iets. Zo mooi van vorm en kleur dat ik vanaf dat moment mijn ogen gericht houd op de weg die ik bewandel”. Agnes Bomers fotografeert vanaf 1987 putdeksels. “Putdeksels hebben een oneindige verscheidenheid aan patronen en zij zijn visueel aantrekkelijk. Een natte deksel, een glimmende deksel, een reflecterende deksel, een deksel in de sneeuw. Schoonheid is moeizaam te verwerven, maar is wel bewust te zoeken. In voorwerpen waar mensen zo achteloos aan voorbij lopen, zie ik de schoonheid. In de kunstwerken die zijn ontstaan uit deze foto's staan eenvoud, beperking en herhaling centraal waarmee ik de vorm versterk”.

‘Dekselsgoede’ sjaals

Inspiratie voor deze sjaals is de verzameling foto's van putdeksels van Agnes Bomers. Voor deze zijden sjaals zijn de kleur en sfeer van de foto's van de putdeksels gecombineerd in winter-, lente-, herfst- en zomerdessins. De foto's zijn niet gephotoshopt. Door de veelheid van foto's in de patronen ontstaat weer een nieuw beeld.

‘Deksels nog en toe! Wie loopt er over mijn putdeksel?’

Wist u dat in de Kerkstraat in de Bossche binnenstad er 3 putdeksels liggen die Agnes Bomers in 1994 heeft ontworpen? In opdracht van de gemeente 's-Hertogenbosch is zij destijds gevraagd door de Spaanse stedenbouwkundige Beth Galli om van haar ontwerp een echte putdeksel te maken in het nieuwe stratenplan van de binnenstad. De structuur van deze bronzen putdeksels is een anamorfose van een foto van een Belgische putdeksel. Kunst ligt op straat in 's-Hertogenbosch. Daar waar voorbijgangers achteloos aan voorbij lopen.

Wat is een anamorfose?

Een anamorfose is een afbeelding die op het eerste zicht vervormd lijkt. Wanneer ze bekeken wordt vanuit een speciale hoek of met behulp van een speciaal gevormde spiegel, komt de originele tekening tevoorschijn. De betekenis van het woord anamorfose is terug in beeld brengen. Het woord stamt van het Griekse 'ana' (terug) en 'morfein' (vormen). In de zeventiende eeuw (Renaissance) werden er anamorfozes gemaakt als een soort spotprenten van beroemde personen. Schilders experimenteerden met schilderen terwijl ze in cilindrische spiegels keken. Het resultaat was dan totaal onherkenbaar op het doek. Je moest terug een spiegel van de juiste vorm gebruiken, waarin je het schilderij zag zoals het bedoeld was. Anamorfozen worden gemaakt met het gebruik van rasters. Dit raster krijgt zijn vorm na het bepalen van de invalshoek en de gewenste afstand of door gebruik van een spiegel. Het realiseren van een anamorfose is een zeer tijdrovende activiteit.

Gomdrukken

Een gomdruk is een procedé waarbij tekenpapier wordt bestreken met een lichtgevoelig mengsel dat bestaat uit arabische gom, pigment en kaliumdichromaat. Na droging wordt het negatief met daglicht belicht. De onbelichte delen worden met water weggespoeld. Het beeld wordt gevormd door de resterende gelooide gom met het pigment op het papier. De gomdruk is een van de oudste kopieerprocedés. Het is een grafische techniek.

Borduurwerken

Door het effect van het borduurgaren en de beperking in twee kleuren ontstaat een nieuw beeld met een eigen dynamiek. Die dynamiek is te zien door de lichtinval en door de hoek waaronder de beschouwer kijkt, te veranderen. De borduurwerken zijn gemaakt op een computergestuurde borduurmachine.

Roosvormen

“De tijd baart rozen. De schoonheid van rozen staat buiten kijf. Ook hier gebruik ik de beperking van vorm en kleur van de roosvorm waarbij de herhaling de vorm van moet versterken.”, aldus Agnes Bomers. De techniek van het borduren zorgt ervoor dat de voorbijganger tot zijn verrassing even het beeld ziet veranderen. In de vitrine liggen 520 handgemaakte roosvormen (uit een serie van 1000). Het gedicht ‘De Rozen van Saadi’ van de Franse dichteres Marceline Desbordes-Valmore (1786-1859) heeft Agnes Bomers steeds in haar gedachten.